

MA' DIK LI GEJJA MILL-BOGHOD

Ta' JOE MEJLAK

Fil-klassi kien hemm skiet perfett. Waqt il-lezzjoni tar-Reliġjon l-ghalliema kienet qed tghid lit-tfal:

"U r-raba' wiehed: Weggah 'il missierek u 'l ommok!" Bil-kemm lahqet spiccat dal-kliem li ma nqalghux xi hsejjes . . . imbaghad sikta mill-gdid. X'kien gara? Wahda mill-istudenti, Jane Simms, tfajla ta' xi tlittax-il sena, hasset rasha ddrur biha u ntelqet fuq il-bank.

Miss Bridges griet ghal fuq it-tifla, wiżnitha minn taht spallejha u hargitha barra.

L-ghada, l-ghalliema sejhet lil Jane f'kamritha, u staqsietha:

"X'kien dak li gralek ilbieraħ, Jane, f'daqqa wahda?"

It-tifla nfixlet, ma kenitx taf kif kellha twiegeb. Infexxet tibki, u fost l-ilfiq wiegbet:

"Ma nistax . . . ma nistax . . ." u thaddnet ma' Miss Bridges, li kif ratha hekk qaltilha:

"Ma tistax tghidli x'ghandek? Jane! Inti l-ahjar studentessa li ghandi! M'ghandekx fiducja fija? Ma thobbnix?"

Lit-tifla qabadha s-sulluzzu, u ma setghetx tliessen l-kliem sewwa.

"Mhux hekk, mhux hekk", komplet tghidilha; "Ikkalma!"

Bi ftit kliem iehor, li nizel bhal balzmu fil-qalb ta' Jane, Miss Bridges rnexxielha tipplaka lit-tifla.

"Dak li ghandi gewwa fija, f'qalbi, huwa tal-biza'; jissupera l-forzi tieghi. Ma nistax nirbah dil-mibeghda . . . ma nistax nirreżistiha . . . Impossibbli li nhobb u nirrispetta izjed lill-papa!"

"X'inti tghid Jane?!" ghajtet mistaghgħba Miss Bridges. "Mela qed tiġġennen!"

"Le, taħsibx li jien tifla hażina. Habbejtu daqs kemm habbejt lill-mamà. Farragtu kif stajt meta sfajna wehidna. Sabbartu meta kien imdejjaq. Tlabna għall-mamà flimkien, qalb wahda. Qsamna ma' xulxin il-feħ u n-niket. Imma issa le . . . issa le. Minn meta raga' gie mill-Amerika, wara l-ewwel vjaġġ tiegħu xi tliet snin ilu, deherli li halla mhabbtu hemm isfel. Ma bqajniex immorru izjed iċ-ċimiterju. Ma mornieħ izjed għand tal-fjuri, naghzlu flimkien bukkett sabih għall-mamà. U hu . . . hu frisk bhal warda. Qatt ma ta każ tieghi izjed. Kien iħallini man-nanniet għal żmien twil bla ma jiġi jarani. M'ghadux iħobbni izjed . . ." u hawn l-imsejkna tifla regghet infexxet tibki.

“Ma jistax ikun li l-papà ma jhobbokx, m'ghadux jaghti każ tiegħek”, ippruvaż tikkonslaha Miss Bridges.

“Hekk hu, Miss; hekk hu. Hemm isfel tbiiddel għal kollox. Ii-papà halla mhabbtu kollha fl-ibghad tal-Amerika; u mhabba għaliġa ma baqagħlux iżjed. Issa spicċa kollox: ftit granet oħra jargà? jigi minn hemm b'mara miegħu — martu! Strangiera! Kif nista' nħobbha? Kif nista' nsejhlha 'mamà'? Le . . . le ma jistax ikun. Jiena nobghodha . . . nobghodha minn issa meta għadni anqas rajtha, meta għadha anqas biss hadet post il-mamà. Mara sabiha, sabiha hafna. Rajtha fir-ritratt li l-papà baġat lin-nanniet. Qalilhom li mara tajba u thobbnì hafna. Izda jiena ma nistax inħobbha . . . ma nistax ngħix magħha”.

Tant kienet imdejqa Jane, li l-vuċi saret mahnuqa u baxxa. Intelqet f'idejn Miss Bridges tibki xortiha. Miss Bridges hallietha għal ftit hin tisfoga, imbagħad:

“Jane, inti għad għandek tlittax-il sena u trid tobġhod, trid tghid kontra haddieħor, trid tiġġudika. Għandek tkun taf li fuqna hemm Alla biex jiġġudika. Int ma tistax u m'għandekx tiġġudika dak li għamel il-papà. Int għadek żġhira u ma taf xejn fuq id-dinja. Ismagħni, Jane. Inti kellek mamà li kienet thobbok u li inti kont thobb. Izda jiena la kelli mamà, la papà, u lanqas dar li stajt insejjaħ tiegħi. Jiena ġejt abbandunata dritt. Rabbewni bħal binthom, u ssakrifikaw ruħhom biex jedukawni. Min kienu l-ġenituri tiegħi? Qatt ma wasalt biex insir naf. Ma nafx x'nagħti biex narahom! Matul is-snin ta' hajti, li huma twal u ta' dwejjaq, jiena irrispettajt bi shiħ il-mara li rabbietni, u li għamlet miegħi dak kollu li setgħet. Dil-bniedma strangiera, li se tiġi hawn biex tiehu ħsiebek, għandha ssib kull ko-operazzjoni u mhabba minn għandek. Imsejkena li hi, se thalli 'l pajjiżha, lill-familja tagħha minħabba fik. Għalhekk, kif tista' ma thobbiex? Meta tiġi hawn, inti għandek tghallimha tithaddet bi lsienna, tghallimha kliem li jista' jagħmilkom ferhanin it-tlieta li tkunu. Għalkemm minn art barranija, għandha qalb li taf thobb, issofri, u t'fraħ bħal ta' kull mahluq ieħor. Għalhekk, inti għandek tilqa' 'l dil-mara, li ġejja mill-boghod biex tghixu flimkien, b'imhabba kbira u sinċiera, u b'idejk miftuħa berah”.

Issa kienet il-vuċi ta' Miss Bridges li nħanqet u tbaxxiet.

* * *

Jane Simms kienet fis-salott tad-dar tagħha, liebsa l-abjad, mixruba, bil-qiegħda hdejn l-għalliema tagħha. In-nanniet kienu marru l-istazzjon biex jilqgħu lil binhom u lill-mara l-ġdida tiegħu. Jane baqgħet id-dar, ma xtaqitx tmur. Kienet qağħdet tistennieħom id-dar. X'se jghid issa missierha għal dan l-egħmil tagħha?

Fl-aħħar instama' hoss ta' karrozza tieqaf quddiem il-bieb. Tahlita ta' kliem. Waslu! Jane gamet bil-wieqfa, hadet f'idejha l-bukkett tal-fjuri, u qagħdet tistenna b'riglejha jirtogħdu.

Infetaħ il-bieb tas-salott, u fost dawk li daħlu kien hemm mara żagħżuġha, bjonda, għajnejn koħol nir. Kif rat lit-tifla, waqfet. Wara spallejn il-mara kien hemm il-missier, in-nanniet, iżda Jane ħarset biss lejn dawk l-għajnejn koħol, jibru bid-dmugh.

It-tifla semgħet min ikellimha b'lehen baxx. Kienet Miss Bridges, dik l-abbandonata u miġbura minn erwieħ twajba.

Issa setgħet titkellem, iżda ma qalitx hlief kelma waħda, kbira, tal-għageb, kelma li gegħlitha tersaq lejn dik il-mara li għall-bidu hasbet li se tobghod:

“Mamà!” u griet għal fuq il-mara.

L-istrangiera, li ccaħħdet minn bosta hwejjeg biex marret għal missjoni ġdida f'art oħra, għafset lil Jane ma' qalbha, fil-waqt li b'lehen miksuri qaltilha:

“Għażiża Jane, ckejkna tiegħi!” — kliem li t-tifla ma fehmix... iżda kienet taf li kienu kliem ta' mħabba!